

πη αγελαδοτροφική μονάδα, θα 'χε áλογα, θα 'σπερνε μπα-
μπάκι και καπνά, θα 'τανε ο πρώτος τσιφλικάς. Ή θα μπο-
ρούσε ν' αγοράσει μια παραλία και να χτίσει μεγάλο ξε-
νοδοχειακό συγκρότημα. Θα φιλοξενούσε τον πρόεδρο της
Δημοκρατίας και τον πρωθυπουργό. Οι άλλοι θα περίμεναν
ν' ακούσουν τα νέα απ' τα κανάλια, αλλ' αυτός θα τα 'ξερε
όλα από πρώτο χέρι, τα φιλαράκια του τους υπουργούς. Και
θα 'χε γκόμενες τα πρώτα μοντέλα. Κώλους στη σειρά να
διαλέγει. Και μουνιά ξυρισμένα.

Τις απολυτήριες τις ξεπέταξε με σκονάκια. Πήρε έπειτα
το λεωφορείο κι έφυγε. Όταν τον είδε η γιαγιά του, έκανε
τον σταυρό της. Βρήκε τα ρεμάλια βιδωμένα στην ίδια θέση.
Όλοι για πεντοχίλιαρα και για γκόμενες. Κι εσύ, μαλά-
κα, διάβασμα και τέτοια. Θα μπεις, θα βγεις, και θα φάχνεις
για δουλειά. Τα 'βαλε κάτω. Στην αρχή δεν το 'χε ξεκαθαρί-
σει. Πήρε κρυφά το μαραφέτι του παππού του, αποχαιρέτη-
σε τη γριά κι έφυγε. Σάββατο, 17 Ιουνίου, για να το θυμά-
ται. Με το που έφτασε, ήταν αποφασισμένος. Το ίδιο βρά-
δυ χτύπησε ένα ξενοδοχείο στην Καλαμαριά. Παραμόνευε
στα σκοτεινά, φόρεσε στο κεφάλι μια κάλτσα και μπήκε.
Φυσούσε μέσα του ανεμοστρόβιλος. Άλλαξε και τη φωνή
του, τη βάθυνε και τη σκλήρυνε. Ο υπάλληλος στη ρεσεψιόν
τον κοίταζε χαυνωμένος. Έκανε ό,τι του είπε. Άνοιξε ο χέ-
στης το συρτάρι, του 'δωσε όσα λεφτά είχε μέσα. Ακίνητος,
γιατί σ' έριξα. Πήρε τα λεφτά και χάθηκε στο σκοτάδι. Όταν
έφτασε στο δωμάτιό του, τα μέτρησε. Διακόσια χιλιάρικα σ'
ένα τέταρτο της ώρας. Βάλε και τις διαδρομές, πες και το μι-
σάωρο που περίμενε στα σκοτεινά. Σε μιάμιση ώρα διακό-
σια κολλαριστά. Έμεινε όλη νύχτα άγρυπνος να σκέφτεται.
Ξαναθυμότανε καρέ καρέ τις κινήσεις του. Όλα είναι μια
απόφαση. Ξημερώματα Κυριακής τον πήρε ο ύπνος.

Ξύπνησε και δεν θυμότανε τίποτα. Είδε τα πεντοχίλιαρα
και θυμήθηκε. Αν ο υπάλληλος είχε κρυμμένο στο συρτάρι

όπλο, θα την είχε βάφει. Ντύθηκε και βγήκε. Και τι είναι διακόσια χιλιάρικα; Αν τον έπιαναν, θα τον έκλειναν μέσα. Όταν παίζεις τη ζωή σου κορόνα γράμματα, πρέπει και οι απαιτήσεις σου να είναι άλλες. Κινδυνεύεις που κινδυνεύεις, ν' αξίζει τουλάχιστον και τον κόπο. Κάθισε στην πλατεία και σκεφτόταν. Τίποτ' άλλο δεν τον ένοιαζε παρά να τελειοποιηθεί στην κλεψιά. Σαν να 'θελε να τελειοποιηθεί στο σκάκι, να βάλει κάτω το μυαλό του και να δουλέψει, πώς κερδίζεις μια παρτίδα, μια μάχη, τη μάχη της ζωής. Δεν ήθελε να γίνει ο κυριλές ο πατέρας του. Μπορεί παλιότερα αυτά μόνο να 'τανε αρκετά: μια επιχείρηση που σου αποδίνει, σπιταρόνα στο Στρασβούργο, ακίνητα στην Ελλαδίτσα. Σήμερα δεν είναι. Σήμερα ο άνθρωπος θέλει πιο πολλά. Θέλει το σκάφος του, το ελικοπτεράκι του. Θέλει την τεμπελιά του, την τσέπη του γεμάτη. Έτσι μας έφτιαξε το σύστημα, έτσι κι εμείς. Και τούτο και τ' άλλο, απ' όλα. Προτού να προλάβουμε να πούμε εντάξει, να σου και άλλες ανάγκες. Μόνο γαμημένες ανάγκες. Έτσι μας έκαναν, το σύστημα παράγει, κι εμείς πρέπει να καταναλώνουμε. Αν δεν καταναλώνουμε, το σύστημα θα καταρρεύσει. Το είπε και ο εκθεσάς. Κουφά πράματα. Γιατί δεν έγινε ακόμη ο τρίτος παγκόσμιος; Διότι αντί για όπλα παράγουν τώρα πιο πολλά αυτοκίνητα. Γι' αυτό και ο Ιάκωβος έπρεπε να τελειοποιήσει την τεχνική του. Να βοηθήσει και το σύστημα. Άλλα μόνος. Ούτε συντρόφια ούτε συνεταιράκια, έπρεπε μόνος του να βρει τον τρόπο. Τα 'δε και τα καλά του Μπριγκάντε, συντρόφια και συνεταιράκια τον ξέκαναν. Όταν είσαι μόνος, είσαι μόνος, κινδυνεύεις μόνο από σένα. Έπινε τη βότκα του και σκεφτόταν ότι όλη η ανθρωπότητα έχει επιδοθεί στην κλεψιά. Άλλοι τα παίρνουνε σύμφωνα με τον νόμο, άλλοι πάνω απ' τον νόμο, άλλοι εκτός. Ακόμη και ο πατέρας του, το πρότυπο. Ο θαυμαστής του Λένον.

Τα πρώτα χιλιάρικα τα ξόδεψε στην Τσιμισκή. Όνειρό

ομως γραμμή. ΟΤΕ, τα μεγαλεία σου! Με τα πολλά άκουσε κάποιους που τα λέγανε. Στην αρχή δεν τολμούσε να το πιστέψει. Ολοκάθαρα στο αυτί του. Σε άλλους εκ Θεού, σε άλλους εκ τηλεφώνου η αποκάλυψη. Λες και του 'διναν οδηγίες. Έτσι θα πας, αυτό θα κάνεις. Τα λέγαν οι άγνωστοι, κι αυτός άκουγε. Κύριε, ελέησον, είπε, αλλά μετά σκέφτηκε ότι είναι άθεος. Κατ' αρχήν άθεος, όχι όμως και η δογματίλα ο πατέρας του. Αν του εμφανιστεί ο Θεός, θα τον παραδεχτεί, δεν θα στρέψει το πρόσωπο. Κι έμεινε έπειτα να το εξετάζει με κάθε λεπτομέρεια. Εκτέλεση κεραυνός ή στο πι και φι, ταινία γρήγορη. Ακριβώς όπως το κατέστρωσε, ρολόι. Δεν ήταν αυτός, ήταν ο σωσίας του, ο ατρόμητος. Άρπαξε τον σάκο με τα πεντοχίλιαρα κι έφτασε λαχανιασμένος στην τρύπα του. Δεν φανταζόταν ότι θα τον πιάσει έπειτα τέτοιο τρέμουλο. Τα κοίταζε και δεν το πίστευε. Ξημερώθηκε οκλαδόν στο πάτωμα με τη χαρτούρα. Είχε ανοίξει την τηλεόραση και περίμενε. Τον έτρωγε η αγωνία. Να χέσω την ενημέρωσή σας, σκατοκάναλα, έβριζε. Κοτζάμ ληστεία κι εσείς κοιμάστε. Έπειτα τον πήρε κι αυτόν ο ύπνος.

Κοίταξε να δει τι ώρα είναι. Πέντε και τέταρτο. Απ' την τηλεόραση που 'παιζε κατάλαβε ότι είναι μέρα. Άλλα δεν είχε καταλάβει αμέσως ότι ήταν η επομένη. Δεν πολυκαταλάβαινε τι του γίνεται, όλα μια θολούρα στο κεφάλι του. Το ψυγειάκι άδειο, έφαξε για τσιγάρα, τίποτα. Ντύθηκε και κατέβηκε για προμήθειες. Έπειτα κάθισε οκλαδόν πάλι στη μοκέτα κι άρχισε να τα μετράει. Έσκιζε τη χαρτοταινία και τα ξαναμετρούσε, να δει αν ήτανε σωστά. Σωστά, οι μαλάκες. Τα χώριζε διακόσιες-διακόσιες χιλιάδες, κολλαριστά πεντοχίλιαρα, ήθελε να φωνάξει απ' τη χαρά του, δεν είχε φωνή. Μετρούσε, έχανε τον λογαριασμό, ξανάρχιζε. Είχε φτάσει στα δυο εκατομμύρια κι ακόμη ο σάκος στη μέση. Είχε ιδρώσει, κολλούσαν τα χέρια του. Με τα πολλά τα κατάφερε. Πέντε εκατομμύρια κολλαριστά. Και τώρα; Στις ται-

νίες ο ληστής πρέπει να χει και λίγο μυαλό. Αν έβγαινε τώρα να τα σκορπίσει εδώ κι εκεί, θα τον έπιαναν. Καθότανε και σκεφτόταν. Έπρεπε να τα καταθέσει στην Τράπεζα. Όλη μέρα μέσα, και σκεφτόταν. Άνοιξε την τηλεόραση. Όπως θέλανε τα λέγαν οι άχρηστοι. Λάθος ώρα, λάθος όλα. Άλλα καλύτερα που το παρουσίασαν έτσι. Κι αυτό που φοβότανε, δεν είχε γίνει. Οι άντρες της χρηματαποστολής δεν είχανε σκοτωθεί. Μόνο ελαφρά ο ένας. Τι ελαφρά, γρατζουνίτσα. Και το χαναν θέμα οι αιμοδιψείς. Του ρχότανε να τους πάρει τηλέφωνο και να τους ξεχέσει. Άλλα δεν πρέπει να ναι ματαιόδοξος. Η πολλή βαβούρα βλάφτει. Πόσοι και πόσοι στις ταινίες την πατάνε, γιατί τους τρώει ο κώλος τους. Θέλουν να επιδειχτούν και την πατάνε. Καλύτερα στα ταπεινά, στα σκοτεινά. Το είπε και ο νομπελίστας, οι ήρωες προχωρούν στα σκοτεινά, το είπε και η Μάρη, που του τα προηγε με του μιανού και με του αλλουνού τα κουράδια, τι είπε ο τάδε αποτέτοιος, τι είπε ο άλλος απαυτός. Άλλαζε τα κανάλια ξαπλωμένος με τον σάκο δίπλα του. Δεν φοβήθηκε όταν έκλεβε τόσο χρήμα και τον έπιασε τώρα τρέμουλο πώς να το βολέψει. Δεν μπορούσε να εμφανιστεί σε μια μόνο Τράπεζα. Έπρεπε να το σκορπίσει σε πολλές. Διακόσια εδώ, τριακόσια εκεί. Μεγάλη ζαλάδα. Άλλα καλύτερα με τη ζαλάδα τι να κάνει τα εκατομμύριά του παρά με το τίποτα. Τον πήρε η Αντιγόνη απ' τη Φλώρινα και τον παρακάλαγε να δει αν δουλεύει επάνω το ποτιστικό. Είχε φύγει, βλέπεις, κι η Φρόσω στο χωριό της. Μην πάθουνε τίποτα οι γλάστρες, θα σκάσει. Και να πάει το συντομότερο, τι κάνει ολομόναχος; ο πατέρας του είναι έξω φρενών. Και πότε δεν είναι; της αντιμίλησε. Μπορεί να λείψω, μου πρότειναν ταξιδάκι, θα με φιλοξενήσει ένας φίλος. Ποιος φίλος και τέτοια, κανονική ανάκριση. Να μη σε νοιάζει ποιος φίλος, τι είμαι, νήπιο; Να προσέχεις, Ιάκωβε! Της έκλεισε το τηλέφωνο συγχυσμένος. Ούτε να χέσει δεν τον αφήνουν, όλα θέλουν να τα ξέρουν. Αμ δε.

Σεφέρι
Ταΐρια

Δεν είχε ακόμη αποφασίσει. Πες ότι είχε κάνει την πλάκα του. Και τι 'ναι πέντε εκατομμύρια; Μια χιλιάρα να παιρνε, ένα κομπιούτερ της προκοπής κι όχι το μαραφέτι που του πάσαρε ο πατέρας του, πάνε τα πεντοχίλιαρα. Το χρήμα σήμερα πετάει, προτού να το πιάσεις στα χέρια σου να το χαρείς, γίνεται πουλάκι και πετάει. Άλλα έπρεπε να βρει την ξανθιά να μάθει. Γύρισε στο διαμέρισμά του, άδειασε τη βαλίτσα του, ξαναφόρεσε μπλούτζίν μ' εφαρμοστό μακό, να φανούν και τα στήθια του, οι μπρατσάρες του, με αθλητικά, έγινε πάλι ο εαυτός του. Ποιος εαυτός του; Ποιος απ' όλους; Κάθε άνθρωπος έχει πολλούς εαυτούς. Έγινε ο Αλ Πατσίνο που ήξερε. Ο αλήτης που συμμαζεύτηκε. Μέσα σ' έναν μήνα, μέσα στον Ιούλιο, είχε παίξει κοτζάμ ρόλο. Ξαναβρήκε τους φίλους του. Ο Τόλης είχε κουρευτεί Ούννος με μπλε κοτσίδα, είχε φορέσει και σκουλαρικάκι στο ρουθούνι, ένα σκατό είχε γίνει. Είπαμε ρε, μουρμούριζε ο Ιάκωβος, αλλά όχι κι έτσι, ούτε να περπατήσουμε δεν μπορούμε. Με το παραμήρο θα μας πλακώνουν οι μπάτσοι. Άλλα ο Τόλης, αφασία. Περίμενε κι αυτός τ' αποτελέσματα αραχτός στη Ναυαρίνου, πουθενά δεν πρόκειται να μπω, θα φύγω στο Παρίσι να σπουδάσω. Ποιο Παρίσι ρε; σιγά μη σε πάρουνε και στη Σορβόνη! Του 'χε περάσει και του Ιάκωβου να σηκωθεί και να φύγει μακριά πολύ, στο Δουβλίνο με τα συγκροτήματα. Άλλα έπρεπε πρώτα να βγάλει τα λεφτά του έξω, στην Ελβετία. Εκεί παραθέριζε και η θειά του με τη φίλη της την Ελβετίδα σ' ένα θέρετρο απ' αυτά που πάνε οι γεροντοχόρες και τα γερόντια. Πήρε τηλέφωνο τον πατέρα του. Τι έγινες; φώναζε. Στην Πάτρα, του είπε, έχω έναν φίλο εκεί και πήγα. Ποιο φίλο βρε; γιατί δεν λες γκόμενα; πες το μου, πατέρας σου είμαι. Ο Νέστωρ, παραδόξως, όλο γλύκες με το απολωλός πρόβατο.

Εκείνες τις μέρες τηλεφώνησε πάλι στη Μάρη για ένα γεια. Πάλι η σκατοφωνή, δεν μένει πια στη Λάρισα. Εν τω

μεταξύ, δεν μπορούσε να εντοπίσει και την ξανθιά. Τον είχανε πιάσει και κάτι κομμάρες. Πες η ζέστη, πες η έμμονη ιδέα. Δεν είχε και πού να μιλήσει. Καλοί οι φίλοι, ο Θεός να τους κάνει φίλους, για να μη βολοδέρνει έρημος. Μόνο με τον Τόλη είχε κάτι περισσότερο, λιγάκι μόνο τα λέγανε και καλαμπούριζαν. Και σιγά, ρε μαλάκα, που 'σαι ξάδελφος του Μαχλά, του 'λεγε ο Ιάκωβος και τον πείραζε. Και σιγά, κόπανε, που 'σαι απόγονος ήρωα! σε ποιο βιβλίο ιστορίας ρε αναφέρουνε το παραμικρό για τον Νταλιάνη τον αρχικαπετάνιο; Σε λίγες μέρες θα τοιχοκολλούνταν και τ' αποτελέσματα. Κι ο σκουπιδοτενεκές ξεχειλισμένος στη Ροτόντα, πάνω πάνω το κόκκινο περιτύλιγμα της σοκολάτας για να του θυμίζει τη Λαρισαία. Μάρη, με ανεβασμένο τον τόνο! Λες και της έδινε η αναβίβαση μπόι. *You are so beautiful*, έλεγε και το τραγούδι και του ράγιζε την καρδιά. Άλλα η Γκέιλ τον είχε αγαπήσει τον Μπριγκάντε. Αυτά γίνονται μόνο στις ταινίες, η γκόμενα θυσία για σένα. Στη ζωή πάντα σου κάνει νερά. Κι ούτε μια δυνατή βροχή να σε μουσκέψει ως το μεδούλι. Κι εσύ με το καπάκι του σκουπιδοτενεκέ στο κεφάλι να βλέπεις τη δικιά σου πίσω απ' το φωτισμένο παράθυρο του χοροδιδασκαλείου.